Co respondent(ka) odpověděl(a) na otázku: "Co se Ti/Vám vybaví, když se řekne… ?"	*Co respondent(ka) odpověděl(a) na otázku: "Co Ti/Vám na to vadí na... ?"*	*Co respondent(ka) odpověděl(a) na otázku: "Co by se muselo stát, abys/abyste začal o něco víc podporovata to vadí na... ?"*	*Jaký jste z rozhovoru měl(a) pocit?*	*Před četbou kapitol: Jak byste odpovědi responta/ky sami interpretovali? Co bylo za těmi slovy, co bylo mezi řádky?*	*Po četbě kapitol: Co byste teď případně k Vaší interpretaci doplnili?*
Vzhledem k tomu, že kolem sebe nemám nikoho, kdo by se opakovaně negativně vyjadřoval k ochraně klimatu, tak jsem si vybrala téma druhé – opatření proti koronaviru. Respondentka na tuto první otázku odpověděla slovy „blbost“ a „nesmysl“. Dále zaznělo, že „původ onemocnění leží někde jinde, než nám říkají“ a „s opatřeními nesouhlasím“.	Respondentce nejvíce vadí „lež a manipulace, která je zde přítomna od začátku“ a také že „vyvolávají zbytečně strach“. Respondentka dále zmínila, že „faktům, která jsou jí předkládána, nemůže věřit, a tudíž nevěří ani ve stávající opatření“. Věří, že „ve světě existují jiné příčiny mnohem vážnějších nemocí a lidé čelí mnohem horším hrozbám, než je koronavirus“ – proto je „skeptická vůči pandemii koronaviru“.	U této odpovědi respondentka odpověď neuvedla, jelikož ji nic v tu chvíli nenapadlo. Svůj názor shrnula tím, že „současná opatření jsou na nic“ a spíše by se zaměřila na „uklidnění veřejnosti a zlepšení psychické i fyzické stránky lidí, jako formu prevence“.	Rozhovor byl příjemný, jen jsem z odpovědí respondentky měla velmi pesimistický až depresivní pocit. Navíc jsem s většinou názorů nesouhlasila, a tak bylo pro mě obtížnější respondentku podporovat a být empatická. Mám pocit, že největší roli v kritice stávajících epidemiologických opatření hraje nedostatečné vzdělání a nezájem vyhledávat důvěryhodné zdroje informací.	Bylo znát, že respondentka je velmi skeptická vůči zavedeným opatřením proti koronaviru. Zdůraznila však, že samotnou pandemii koronaviru nepopírá, jen nevěří, že by opatření jakkoli pomáhala. Je názoru, že by se spíš měly řešit příčiny nemoci nežli posléze následky. Bylo patrné, že fakta, která jsou nám interpretována médii či odborníky pro respondentku nemají žádnou vypovídající hodnotu. Věří, že vše, co je nám říkáno je manipulace a lež. Z respondentky bylo cítit přesvědčení, že vláda a média pandemii zveličují a cíleně vytváří a šíří strach.	Vzhledem k tomu, že respondentku dobře znám, tak vím, že informace vyhledává prostřednictvím potvrzení předpojatosti (confirmation bias). Na internetu si čte články a pouští videa, která podporují její názory (bohužel se tato komunita na internetu a sociálních sítích neustále zvětšuje a členové se navzájem podporují a mystifikují). Odlišné či protichůdné názory pak ignoruje či odmítá na základě argumentu, že vše je účelná lež a manipulace. Bohužel má pak respondentka tendenci věřit konspiračním teoriím a fake news.
(rozhovor sa týkal protipandemických opatrení): Pocity na zvracanie, klamstvá, neriešenie skutočných problémov, zbytočnosti. Respondentka považuje vyvíjanie vakcín za nepodstatné a zaujímalo by ju, prečo sa nevyvíjajú liečivá. Obava z vakcín, pretože obsahujú ťažké kovy a ide o farmaceutický biznis. Polemika o niektorých konšpiráciách, prečo zomiera podľa respondentky tak málo ľudí, či ide naozaj o pandémiu. Zamyslenie nad pandémiou ako následkom nášho správania sa k prírode, ide o nejakú prirodzenú selekciu, pretože je nás na zemi veľa?	Respondentke vadí komunikácia koalície (myslená situácia v SR, ale v ČR je to vlastne rovnaké). Za dobrú komunikáciu označila lekárov a vedcov, vadí jej, že vláda rieši pandémiu bez potrebného (zdravotníckeho) vzdelania a nepočúvame vedcov. Respondentke vadí aj ničenie ekonomiky, slabších vraj treba chrániť, ale nie za túto cenu.	Najprv, že by so súčasnými opatreniami nikdy nesúhlasila, obyvateľstvo sa podľa nej má premoriť. Po krátkom zamyslení a prvotnom odmietnutí respondentka uviedla najmä zlepšenie komunikácie vlády, odôvodnené rozhodnutia premiéra, rešpektovanie názoru vedcov, ochota uznať si chyby.	Paradoxne dobrý, hoci respondentka (moja mama) vyslovila niektoré extrémne postoje k problematike. Zo zadania vyplynulo, že nemáme odpovede hodnotiť, takže som prvý krát počúvala a nemala potrebu sa hneď hádať, aj keď som nesúhlasila. Pochopila som, že v kontexte tejto problematiky asi vyslovila obavy a myšlienky mnohých ľudí, s niektorými súhlasím aj ja. Iné ma prekvapujú, napríklad to o premorení, keďže v prvej vlne mala mama naozaj strach a označovala samu seba za prípadnú rizikovú pacientku (nutné dodať, že opatrenia napriek nesúhlasu dodržuje).	Nedostatok informácií, protichodné informácie, nepatričná komunikácia zo strany vládnych predstaviteľov. Medzi riadkami boli určite nejaké obavy aj o svoj vlastný život a jeho spôsob v pandémii, ktorý respondentke nevyhovuje.	Ak by som mala doplniť teoretické rámcovanie, určite ide čiastočne o confirmation bias - keď je človek presvedčený o jednom hoaxe, je náchylný uveriť aj ďalším (ide naozaj o pandémiu?), prípadne zistenie vedcov o neefektívnosti premorenia, pretože imunita trvá iba nejaký čas, už respondentka ignorovala (alebo vytesnila), keďže do jej pohľadu už nezapadali. To by mohlo vysvetľovať celkový problém s dezinformáciami.
Respondent uvedl, že si vybaví rychlý sled chaotických rozhodnutí založený na často zbrklých a neinformovaných závěrech. Vybaví se mu slovo lockdown, které bývá v současné době často zmiňováno a přijde mu, že právě tohle slovo v lidech poslední dny vyvolává zmatenost a nejistotu (nikdo už neví co si o pandemii a opatřeních myslet). V okolí cítí až hysterii, zmatek a strach lidí o své blízké a budoucnost.	Respondentovi vadí, že jsou opatření nesystematická, často nedávají smysl a kvůli tomu je těžké je brát vážně. Přijde mu to jako vyvolávání falešného pocitu bezpečí a odevzdání osobní odpovědnosti vládě (vláda něco vyhlásí a já se už nemusím starat - zráta osobní odpovědnosti). Vadí mu i druhořadý efekt – opatření rozdělují už takhle polarizovanou společnost a lidi se ohledně tohoto tématu radikalizují.	- potřeboval by, aby opatření a věci týkající se koronaviru byly doložené autoritama z oboru - vytvořit přehledný plán rozvolňování a vyhlašování opatření (ne, že každý den někdo říká něco jiného a lidé jsou z toho jen zmatení) - výměna vládních představitelů, protože není spokojený s aktuálním zastoupením, které mu přijde vzhledem k jejich zmatkům směšné - pro mladší lidi je těžké brát vážně doporučení od vládních představitelů, kteří se stávají součástí memů a vtipů kolujících po internetu	Rozhovor byl uvolněný, otázky mu nicméně přišly vágní a příliš otevřené. Délka rozhovoru se respondentovi zdála přiměřená. Přijde mi, že téma koronavirus a opatření proti němu lidi jen obtěžuje, protože je to zmiňované v každých médiích a lidé jsou tím už přehlceni.	Z rozhovoru jsem cítila respondentovu frustraci nejen z opatřeních proti koronaviru ale také i ze současných vládních představitelů. Přišlo mi, že není spokojený s tím, jak se situace v České republice ohledně koronaviru vyvíjí. V první otázce se mu jako první vybavila slova hysterie a lockdown, z čehož usuzuji, že celá tahle situace v něm vyvolává až naštvanost a cítí se být zbytečně moc omezený zmatenou vládou. citově nabitá slova - směšné, hysterie, falešný pocit bezpečí,	Z toho co respondent říkal mi přišlo, že si na začátku této pandemie snažil držet emoční odstup (intelektualizace) ale postupem času to na něj dolehlo a přišla naštvanost. Na začátku pandemie bylo málo nakažených, a tak to na něj nedoléhalo takovým způsobem jako teď - potlačení. Dokázal se soustředit na něco jiného, ale v současné době se tomuto tématu nelze vyhnout. Dále respondentovi vadí, že se na tohle téma vyjadřují lidé, kteří nejsou z oboru a dochází k vypouštění irelevantních informací.
Covid: Omezování živnostníků a lidských práv Klimat: Nejsou taková, jaká by měla být. Nejsou dost přísná, například u fabrik.	Covid: Hlavně omezování živnostníků. Opatření na začátku byla přísná a lidi se začali bát. Většina živnostníků vydělává přes sezonu a mimo ni z toho žije, teď nemohli. Klimat: Opatření dělají lidi, kteří kážou vodu a pijí víno. Všechno je jen na oko.	Covid: Souhlasil, že zpomalení nákazy má smysl, když se čeká na vakcínu, ale řekl, že řešení je buď promoření nebo vakcína, a promoření bylo podle něj přirozenější. Klimat: Opatření by musela být systematičtější a jít více do hloubky, nebýt jen kosmetická/povrchová.	Když mi před rozhovorem napsal, že ekologie je blbost, trochu jsem znervózněla, ale nakonec jsme si skvěle pokecali a vyměnili si zajímavé informace.	Považuje za větší redukci populace za nutnou a nevyhnutelnou, ačkoliv jak sám řekl "je to asi hnusné". Sám nadhodil téma přelidnění a problému s nedostatkem potravy při tak rychlém nárůstu populace, jaký vidíme teď. Některá ekologická opatření, specificky katalyzátory v autech, považuje za neekologické - má otce automechanika a zmiňoval, že podle jeho otce vypouští auta čím dál větší hnusy do ovzduší. ("Táta říkal, že když nastartoval starou škodovku, vydržel s ní být v garáži klidně hodinu, s moderním autem se už po 10 minutách dusí.") Většinu opatření považuje za povrchová a kosmetická a nemyslí si, že zabraňují nevyhnutelnému. Vlastně máme dost podobné názory, akorát je jinak nálepkujeme.	Jak už jsem řekla, trochu jsem se obávala, že nezvládnu být plně asertivní, když mi před rozhovorem napsal, že "ekologie je dneska blbost", ale jakmile rozhovor začal, bylo všechno v pořádku. Ty obavy nebyly ani tak velké - mám v tomhle tréning. Takže vlastně nic moc?
Když se řekne "opatření proti koronaviru" vybaví se oslovenému respondentovi další stres. Respondent uvedl, že mu přijdou na mysl opatření, která jsou nepromyšlená, nesmyslná a bez logiky. Na druhou stranu posléze dodal, že se mu ta opatření taková jeví proto, že jsou špatně komunikovaná. Není mu úplně jasné, proč by jednotlivá opatření měl praktikovat, jaký je jejich význam.	Na otázku, co mu vadí na opatřeních proti koronaviru si respondent povzdechl a odpověděl, že pro něj tato opatření představují především omezení, kdy nemůže dělat to, co by dělal obvykle. Představují pro něj omezení svobody. Nemůže sportovat, ani jít na pivo s přáteli. Chybí mu především sociální kontakt. Zároveň respondent uvedl, že se pro něj s opatřeními pojí strach. Má strach je nedodržovat. Tento strach demonstroval na příkladu, kdy jde po městě a má strach si na chvíli sundat roušku, aby se nadýchal vzduchu, i když ví, že nikomu nic nehrozí, protože v tu chvíli kolem nejsou žádní lidé.	Na tuto otázku respondent odpověděl, že aby začal opatření vnímat pozitivněji a začal je podporovat, nejspíš by musel vážně onemocnět někdo z rodiny a mít těžký průběh. Zatím vidí, že lidi kolem něj onemocnění měli, ale po pár dnech byli OK. Uvedl, že možná by musel onemocnět on sám, nebo někdo hodně blízký. Opatření mu nepřipadají adekvátní té nemoci. Dále uvedl, že by možná přehodnotil svůj postoj k opatřením, kdyby pracoval ve zdravotnictví. Ze své pozice nevidí velký rozdíl v tom, jestli je nakažených 15 000 nebo 18 000 lidí denně. Také uvažoval, že kdyby se přehltily nemocnice a někomu blízkému by se v důsledku tohoto nedostalo pomoci, pak by nejspíš situaci viděl jinak.	Z rozhovoru jsem měla pocit, že respondenta dlouhodobá situace, v důsledku frustrace, kterou v něm vyvolává, štve. Zpočátku mi přišlo, že je unavený a o tématu se mu ani nechce mluvit. Orámovala jsem tedy náš rozhovor časově a dala jsem mu strukturu. Zároveň jsem jej ubezpečila, že vše co si sdělujeme bude anonymizováno. Snažila jsem se jej podpořit a poskytnout mu bezpečný prostor pro ventilaci svých emocí, dojmů a sdílení myšlenek. Měla jsem pocit, že to potřebuje. Poté se respondent otevřel. Po skončení rozhovoru jsme společně zreflektovali jeho průběh a následně jsme si neformálně povídali o jiných tématech, takže ve výsledku to byl příjemný rozhovor.	Z rozhovoru jsem měla pocit, že respondent je dlouhodobou situací, která přímo ovlivňuje jeho život, frustrovaný. To vede k jeho naštvání. Chybí mu činnosti i lidi, které má rád, a k nimž v současnosti nemá přístup. Celá situace - a především restrikce - zasahuje do jeho osobního mikro-světa a ovlivňuje jej. Naproti tomu samotné onemocnění je pro něj něco, co si nedokáže příliš představit a přímo to neovlivňuje jeho mikro-svět. Přišlo mi, že nepovažuje koronavirus za příliš velké riziko, a že opatření nevnímá jako adekvátní. Zdá se, že respondent nemá důvěru v opatření a zřejmě také v ty, kdo je uvádějí v platnost. Opatření i přes všechny své pochybnosti dodržuje. Cítí se být pod tlakem, ve stresu, do jisté míry úzkostný. Vnímám zde ambivalenci.	Po přečtení kapitoly o obraných mechanismech jsem si opět přečetla, co jsem napsala výše a snažila jsem se identifikovat, které z těchto mechanismů mohou být patrné ve výpovědích. Na první pohled mi připadalo, že respondent je schopný zdravé sebereflexe, že si uvědomuje, že nějaké riziko zde je, že opatření jsou potřeba, zároveň se ale moc neorientuje v míře závažnosti situace a v tom, do jaké míry jsou všechna přijatá opatření skutečně potřeba za všech okolností dodržovat. Sebekriticky připouští, že takto to vnímá ze své pozice, kdy ve svém okolí nevidí přímo negativní důsledky koronaviru. Možná by zde mohlo být patrné v nějaké míře potlačení, kdy si je vědom toho, že něco je špatně, děje se něco, může to být vážné, ale svou pozornost zaměřuje na něco jiného - např. na rozjímání nad jednotlivými konkrétními opatřeními a jejich smysluplností. Což ale také reflektuje a zdá se, že by mu pro větší klid stačilo, kdyby byla jednotlivá přijatá opatření důsledněji a jasně komunikována. Zároveň je zde patrná možnost zkratkovitého usuzování, na základě nekomplexních informací. Haha, spíše mě napadá, do jaké míry si do jeho výpovědí projektuju já něco svého, a Určité jeho odpovědi (tady popsané i ne) reflektují jeho potřebu si předpojatě rozdělit společnost do kategorií (nerizikoví lidé a ti, kteří by měli vědět, že jsou rizikové) a do táborů, lidé a vláda. Tím si pravděpodobně něco vyprojektuje na vládu a na rizikové lidi. Jindy, mimo rozhovor, také vyjádřil to, že nějaký přirozený výběr bude muset probíhat. Mezi řádky čtu, že tomu výběru nechat volnější průběh je lepší, než ta opatření. V jeho slovech vidím hlavně dvě obranné strategie ega: vytěsnění a reaktivní formaci. Vytvořil se v něm určitý emoční odstup od lidí, co na to umírají a dokonce se vyjadřuje jako kdyby to byla jejich vina, když kvůli tomu umřou. Zároveň se respondent chová zodpovědně a moc se stará o to, aby to dělali i ostatní. Vládní opatření kritizuje jen čas od času, když k tomu přijde řeč. Je vyrovnaný člověk a číší z něj respekt. Všichni ho mají rádi a všem rád pomáhá. Pravděpodobně je moc dobrý v sublimaci. Podle Freuda, obrany ega jsou projevy civilizace. Před soucitem se bráníme, abychom mohli ve společnosti dále fungovat a sebe zachovat, zjednodušujeme si to, určitou míru předpojatosti si potvrdit potřebujeme. To samé děláme svým chováním ve vztahu k existenciální krizi
Je jich víc druhů. Z těch vládních jsou opatření zdravotní a „na pozavírání věcí“. Ta zdravotní by měla být zřejmostí. „Nechal bych to na selském rozumu“.	Vláda nařídila plošná řešení, která ze své podstaty nemůžou řešit konkrétní příklady, jednotlivě. Touto podstatou takových řešení je spousta škod. Respondent nevnímal žádné reální kompenzace za škody. Vlastní malý podnik a stěžuje se na to, že se žádost „blbých“ 6000 na nájemné řeší už 8 měsíců. „Už to beru jako srandu, chci to mít ofiko na papíře, nedáme ti ani těch šest tisíc, ty zmrde, a s razítkem“. Nemusí být všechno na škodu. Pro planetu to byla docela úleva, i když je to jen vedlejší účinek.	Dalo by se to řešit podle kategorií lidí, mělo by to být primárně v zájmu slabších lidí nepohybovat se tam, kde je to rizikové. Lidé, kterým nic nehrozí, měli by mít svobodu se rozhodovat. Ptala jsem se na to, jak moc je to jednoduché posoudit, jestli jsem riziková. Odpověděl, že to je „tvoje“ odpovědnost, sám za sebe. Vláda by musela víc věřit lidem, že se zachovají zodpovědně. Když si budou myslet, že jsou lidé kreténi, tak si budou vymýšlet zbytečně přesné tresty. Ptala jsem se, jestli je to reálné, že se budou sami regulovat. Říká, že ano, funguje to parádně. „Ti, co na to budou srát, serou sami sobe, že jo?“. Měla by místo opatření být doporučení. „Je to možná naivní, ale mate rozum dopiči, používejte ho“. Aby podporoval přímo nějaké regulace, tak by mu to muselo dávat smysl. Sám nemá návrhy, ale existují na to odborníci a také bez ohledu na to, kdo to vymyslí, tak by mu to muselo dávat smysl. Mohli by udělat osvětu případně. Např. mají statistiku na dost velkém vzorku a doporučují nám něco zkusit. Kdyby stát zajistil finanční podporu, mohlo by se rychle a efektivně pomoct rizikovým díky lidem, co se tak dobrovolně rozhodnou, např. zavřít na nějakou dobu svůj podnik, protože nechtějí riskovat šíření nákazy a chtějí pomoct a vědí, že za to i dostanou něco zaplaceno, aby nemuseli mezi tím zkrachovat. Ptala jsem se, co kdyby jeho blízká kamarádka byla v rizikové skupině a nebyla by žádná opatření a říká, že by se víc staral o to, aby nikam nešla a aby byla nějaká taková řešení, aby dostala podporu od státu. Jsem znovu vyjádřila svoje obavy o to, že je to těžké určit, kdo je rizikový a řekl, že by se mělo zkoumat více od samého začátku a neděje se to.	I když jsem se přenastavila tak, abych mu nechala prostor vyjádřit svůj názor, tak moje otázky často směřovali k tomu mu odporovat a brát v potaz důsledky, souvislosti jeho názoru. Zkušenost byla zajímavá a obohacující.	V podstatě mi řekl, že opatření proti koronaviru způsobili hromadu škod, že by je podporoval, kdyby byly aspoň nabídnuté nějaké kompenzace a že lidé dokážou být zodpovědní a spolupracovat. Co se týče zjištění toho, kdo je rizikový, tak na začátku říká, že je to víc na osobní zodpovědnost a že pokud to nezvládnou, tak nejsou rozumní a ke konci dodává, že by se to mělo více prozkoumat. Takže je to na ně, ale vláda by se měla starat o zjištění a šíření informací. Respondent má tedy určitou důvěru v lidském rozumu (autoregulace), projevuje cynismus vůči těm, kteří si neumí sami pomoct a vášnivě obviňuje vládu.	
Zabýval jsem se tedy tématem opatření proti koronaviru Respondent vypíchl hlavní tři argumenty : záměrné omezení svobody, koronavirus je výmysl lidí, záměrně ničení menších podniků	Že nemůže žít život jako dřív, že lidé kteří tyto opatření vymýšlí záměrně poškozují menší podnikatele a že politici jsou jediní lidé, kterých se koronavirová krize nedotkla. Celkově dost respondent odbíhal k tomu, že koronavirus je jen výmysl, že se s nikým nesetkal kdo to měl a uváděl příklady (samozřejmě to byli dezinformační příklady, které obíhají sociální sítě). Následovalo dlouhé stěžování si na vládu.	Respondent odpověděl, že by ho asi těžko něco přesvědčilo k podpoře opatřeních. Zmínil, že by potřeboval vědět jestli vůbec existuje koronavirus kvůli čemu jsou ta opatření.	Celkově jsem byl zklamán z toho rozhovoru, že někdo může mít stále takový názor, když všude se píše o tom, že na to každý den umírá spousta lidí. Měl jsem pocit smutku a beznadějnosti přesvědčit takové to lidi, aby třeba tomu uvěřili. Dále jsem cítil dost vekou psychickou vyčerpanost.	Celkově byly slyšet obavy z toho co bude, že má strach o svoji budoucnost atd. jak bylo zmíněno. Na druhou bylo slyšet velký odpor k tomu co se děje a nepřiznání si pravdy. Z si myslím, že také vyzněl velký důraz na osobní pravdu než na názory ostatních. Celková bezohlednost k druhým lidem.	Celkově shrnutí je, že respondent si neuvědomoval svůj podíl na tom, jak svým chování a odmítáním proti koronavirových opatření ohrožuje životy ostatních lidi (intelektualizace). Samozřejmě si myslím, že u takového člověka funguje vytěsnění některých podstatných informací a odmítání jakékoliv pravdy než má on.
Koronavirová pandemie není záležitost, kterou by bylo možné shrnout na "černobílém papíře" a není to pouze tak, jak se událost prezentuje v médiích. Respondentka má dlouhodobě pocit, že se krize spíše "nafukuje" a že se cíleně zaměřuje pouze na určité skupiny ve společnosti, že to je může být pro někoho s vyšší mocí pohodlné. Necítí strach ze samotné nemoci (nezná ve svém okolí nikoho, koho by postihla), ale z toho - jak se situace zneužívá.	Největší problém pro ni nebyla samotná opatření, ale nedůvěra, která se vztahovala k vládě - jenž opatření uděluje. Podle ní není správné, jakým způsobem jsou opatření nesystematická, vláda samotná opatření nedodržuje - přestože počty nemocných klesají - tak se opatření nemění (přestože původně vláda tvrdila něco jiného), opatření jsou likvidační pro menší živnostníky a chudé vrstvy - obavy nad zkorumpovanou společností - kde vládne moc a "normální" obyvatelé jsou bezmocní. Respondentce taktéž vadí určitý nejednotnost v názorech a daných opatření - i špičkoví odborníci se liší v některých otázkách a je náročné věřit tomu, že situace je skutečně tak vážná, jak "najednou" vláda prezentuje - respondentka ze své zkušenosti v okolí ví, že nemocnice tak přeplněné nejsou a nikdo v jejím okolí není nemocný, takže tomu lze jen těžce uvěřit.	Respondentka byla ambivalentní - na jednu stranu si nemyslí, že opatření nepodporuje - snaží se chápat závažnost situace (neporušuje opatření), na druhou stranu má silně negativní pocit ze současné vlády a její dojem je, že jsou ty opatření určitým způsobem zneužívaná, cílená a nedodržovaná ve výsledku všemi. Potřebovala by tedy důvěřovat více vedení státu, aktuálně má negativní pocit ze všech mocenských institucí a rozpoložení světa - pocit bezmoci nad určitými skupinami, které o všem rozhodují - neexistuje na světě spravedlnost a rovnost všech podmínek. Sama má zkušenost z práce, že ne všichni musí striktně dodržovat nošení roušek stejným způsobem (technici mají chránit dělníky ve výrobě - někdo nosit musí a jiní ne), a z toho má dost zmatené pocity. Suma sumárum, vláda by měla vyjadřovat větší podporu lidem, jít příkladem a být logická ve svých jednáních. "Všechno je o důvěře - když někomu věříš, tak mu pomůžeš - kdy ne, tak ne".	Rozhovor nakonec probíhal hodinu, byly jsme schopné probrat nejen současnou krizi a z ní plynoucí pocity respondentky, ale zároveň jsme se dostaly do témat souvisejících s danou krizí - mocenské rozdělení a to, jakým způsobem je svět již nějakým způsobem nastavený. Měla jsem pocit, že respondentce v podstatě rozumím, že její obavy vztahující se k bezmoci nad vládním systémem jsou opodstatněné. A byť jsem měla částečnou úzkost nad hloubkou a negativním směrem rozhovoru (zaznělo i že "jsme jako ovce, co jdou na porážku"), zároveň jsme se ve výsledku dostaly k pozitivním aspektům života - člověk nesmí ztratit víru v lepší zítřky a ve víru - že dobro nad zlem zvítězí. Musíme být pozitivní a věřit, jinak nemůžeme existovat...	Cítila jsem z respondentky rozhněvanost nad rozpoložením světa, vládou a frustraci, že opatření udělená těmito lidmi jí zasahují do běžného života (možnost setkávání se a zábavy) - tyto pocity jí zasahovaly do celkové nedůvěry k pandemii a k tomu, proč se děje. Respondentka se na základě svých zkušeností a aktuální situace spíše klaní k názoru, že se jedná o uměle vypuštěný vir, který má planetu vylidnit a cíleně zneškodnit určité skupiny lidí. Nicméně jsem měla dojem, že se respondentka spíše zaměřila na pozadí viru a ne na to, co daná nemoc způsobuje a na to, co ještě způsobit může.	Měla jsem pocit, že se respondentka snažila i reflektovat svou vlastní situaci (být pozitivní, věřit méně v konspirační teorie, více posilovat imunitu a jiné), ale že se v mnoha argumentech opírala o obranné mechanismy typu "racionalizace" a "intelektualizace" - něco se v jejím životě děje, ale ona stále mluvila o tom, co se děje na světě a to, jak to ovlivňuje její život - snažila se najít skutečnosti, které by tu úzkost vysvětlily a ospravedlnily.
Zblbnuté děcka. Manipulace. Zkreslené informace. Tragické závěry.	Respondentovi primárně vadí to, že se veškerá pozornost upírá směrem ke klimatické změně i přesto, že je spousta dalších problémů, které je potřeba řešit - jako je znečištění ovzduší (polétavý prach...), to, že lidé netřídí apod. Odmítá tvrdit, že by mu něco vadilo na ochraně klimatu, jen nesouhlasí se způsobem, jakým k němu dochází.	Respondent zcela nepopírá existenci klimatické změny a není proti ochraně klimatu, ale vadí mu co se za tím konceptem a propagandou tohoto konceptu skrývá. Respondent si myslí, že je důležité začít změnou u sebe jako u jednotlivce, ale že toto volání po systémové změně je špatné.	Vzhledem k tomu, že jsem do rozhovoru šla s vědomím, že odpovědi budou primárně negativní, tak moje pocity tak silné nebyly. V rámci rozhovoru jsem se snažila být vůči respondentovi citlivá a chápající - taková, aby respondent nepociťoval případné odsuzování apod.	Respondent zřejmě opovrhuje mladými lidmi, kteří se snaží o systémovou změnu - žádání po rozsáhlejších opatřeních v rámci ochrany klimatu. Respondent také přikládá velkou váhu řešením v rámci jedinců - tedy individuální.	Po četbě kapitol bych dodala, že respondent pravděpodobně myslel v rámci heuristiky dostupnosti - sklon utvářet si úsudek na základě něčeho, co nám okamžitě přijde na mysl - tedy mladí lidé, co jsou údajně zblbnutí, protože usilují o změnu - konotace s lidmi, kteří se snaží ochránit životní prostředí.

Vybaví se mi zmatek, který kolem nich panuje. Vybaví se mi lidi, kteří je záměrně porušují. Vybaví se mi měsíce strávené doma na zadku, kdy tak nějak přežíváme a čekáme na to, až to všechno skončí a opatření nebudou třeba.	Nejvíc mi vadí asi ten chaos. Kde musím mít roušku a kde ne? V kolik hodin se zavírají restaurace, v kolik okýnka a v kolik rozvoz? S kolika lidmi se můžu setkávat a za jakým účelem? Celá situace na mě působí strašně chaoticky a myslím, že všichni včetně samotné vlády, v tom mají docela guláš. Vadí mi, že lidé k nim přistupují tak, jak k nim přistupují, z čehož z části viním i vládu, protože ta by měla jít příkladem, ale často se to tak bohužel neděje, třeba když byla v médiiích kauza s Prymulou, postoj Babiše vůči karanténě po kontaktu s COVID pozitivní hygieničkou atd. Myslím, že tady na tomto se projevuje a prohlubuje nejednotnost národa a nedůvěra vůči vládním představitelům. Občas si přijdu jak v holubníku. Taky mi vadí, že některá opatření jsou strašně nedomyšlená a nelogická, např. povinnost nosit roušky v přírodě ještě tehdy na jaře nebo zavřené restaurace a malé podniky, přičemž velké řetězce zůstavají otevřené a shlukují se v nich obrovské množství lidí, což vede ke krachu malých podnikatelů. A kompenzace v řádech stovek korun jim v této situaci moc nepomůže, a reálně ty ekonomické dopady začínám pozorovat kolem sebe.	Nevím, asi lepší a upřímnější komunikace ze strany státu, možná výměna celé vlády (trošku nadsázka). Přijde mi, že se z celé situace stala jedna velká komedie, která už lidi přestává bavit, proto se lidé vůči opatřením staví tak, jak se k nim staví. Chybí mi tu nějaká seriózní autorita, která se dokáže vcítit do samotných občanů a jejich potřeb. Kde je po celou dobu náš pan prezident? Jo, myslím, že kdyby se změnil přístup lidí, kteří vedou stát a všechno okolo koronaviru, tak by se mohl změnit i postoj společnosti včetně mě. Už jsem ze všech těch změn, nesmyslných výroků a zákazů tak unavená, že nemám sílu poslouchat něčí zákazy a některá opatření prostě občas poruším. Například když se jdu s přítelem projít do parku i po 9. hodině večer, jakože wtf, proč to platí i na situaci, kdy nejdu na žádnou party nebo oslavu, ale jen si z toho všeho vyvětrat hlavu... Mám pocit, že se selský rozum cestou při tvoření některých opatření vytratil.	Z rozhovoru jsem měla pocit, že je respondentka frustrovaná a naštvaná na celou situaci, hlavně na vládu. Během rozhovoru se docela rozvášnila a mám pocit, že se jí po tom, co své emoce trochu vyventilovala, trochu ulevilo.	Myslím, že respondentka ve většině odpovědích zaujímala negativní postoj vůči vládě, na kterou přenáší veškerou zodpovědnost za chování občanů v této výjimečné situaci.	Dle Freudových ego-obranných mechanismů bychom mohli chování respondentky, které se vyznačuje podrážděností a frustrací směřované k vládě, nazvat projekcí.
Respondentce se při vybavení opatření proti koronaviru vybaví pojem nesmyslnost. Při požádání na rozvinutí odpovědi, respondentka jasně uvedla, že opatření jsou podle ní zbytečná. Odvolávala se především na to, že koronavirus je pouze zmutovaná chřipka, na který ještě není lék. Říká, že stejně tak lidé umírali i na jiné nemoci, dokud se na ně nenašel lék. Je to podle ní stejná nemoc, jako každá ostatní a lidé kteří mají špatnou imunitu mohou stejně tak umřít na chřipku, jako na koronavirus.	Na opatření proti koronaviru respondentce především vadí „zavírání všeho“. Především pak zavíraní malých obchodů a živnostníků, přímo řekla, že těch je jich strašně líto. Další bod, co zdůraznila, tak jí vadí „šaškárna“ s rouškami. Tvrdí, že se nakazit můžeme stejně tak s rouškou, jak bez ní. Myslí si, že roušky nemají nějaký zásadní vliv na šíření covidu.	Aby respondentka začala více podporovat opatření, musela by situace dojít do krajních mezích. Přímo uvádí, že bychom museli zažít něco jako mor, kdy se lidé házeli na sebe a leželi i na ulicích – potom by to pochopila. Dodává však, že koronovirus je něco jiného, a že tohle nemá s morem nic společného.. Respondentka si také stála za názorem, že pandemie je vůle přírody přirovnává jí k přirozenému výběru – slabší jedinci nepřežijí. Tvrdí, že dříve byly války a nyní máme pandemii. „Je nás hodně, asi to bylo potřeba, bohužel...“ dodala respondentka.	Z rozhovoru jsem měla smíšené pocity. Na jednu stranu jsem s něčím s respondentkou souhlasila, na druhou stranu však proti opatřením nemám tak radikální názory. Bylo velmi zajímavé slyšet někoho tak přesvědčivě mluvit o svém názoru. Avšak u některých výpovědí docházelo k nevědomím protikladům. Např. na jednu stranu je proti všem opatřením koronavirusu, na druhou stranu chválila, jak slyšela, že se na Moravskoslezském kraji a Olomouckém kraji pročistil vzduch. Na jednu stranu by nechala lidi volně žít, na druhou stranu tvrdila, že by zavřela velké korporace a podpořila malé obchodníky, kde není taková akumulace lidí, jako v těch velkých.	Respondentka za opatřeními proti koronavirusu viděla nesmyslnost. Celkově byla proti kterémukoliv opatření. Z mého pohledu bylo vidět, že je respondentka zaujatá a touží po normálním, především svobodným životě. Z výpovědí respondentky bylo vidět, že nevěří ve vládu, ale že věří především ve svou pravdu. Slovo „šaškárna“ vypovídá, že situaci bere spíše jako tragikomedii a nebere ji příliš vážně a tragicky. Z další výpovědi jde vidět, že celou situaci spíše normalizuje. Není to pro ni nic výjimečného, je jen potřeba najít lék. Do té doby se společnost alespoň „vytřídí“, řekla.	Respondentka používá obranný mechanismus suppresion (potlačení), kdy si nepřipouští šíření covidu a nemocí lidí, kteří na ní umírají. Má velký emoční odstup a nenechává se problémem pohltit. Z jejich výpovědí, můžeme vyčíst také obranné mechanismy, jako je racionalizace i intelektualizace. Respondentka na jednu stranu vypovídala, že koronavirus je obyčejná chřipka, následně však říká, že rouška stejně nepomůže, neboť se covid může šířit i očima či průvanem. Intelektualizaci, respondentka používá tím, že si plně neuvědomuje, že koronavirus může zasáhnout i její rodinné příslušníky, či jí samotnou. Výpověď respondentky vnímám tak, že respondentka nevěnuje dostatečnou pozornost koronaviru a zkratkovitě usuzuje podle svých omezených informací, na základě své předpojatosti k pandemii. Respondentka vytěsňuje informace z medií a vsází především na „selský rozum“. Na závěr svého rozhovoru také říká „nebuďte ovce a použijte selský rozum“.
Respondentka začala konkrétne menovať jednotlivé opatrenia vydané vládou. Keď som ju viac povzbudila k vyjadreniu jej vzťahu k týmto opatreniam, tak sama povedala, že sa snaží mať na veci "triezvy pohľad", opatrenia väčšinou dodržiava, ale neberie ich nejako prehnane vážne a zbytočne nepodlieha panike. Keď vidí niekoho bez rúšky, tak ho neodsudzuje a sama rúšku nosí, iba keď je to naozaj nevyhnutné. V prvej vlne brala opatrenia vážnejšie, ale teraz už ich berie viac voľnejšie, keďže nevníma koronu ako takú nebezpečnú chorobu, ako je prezentovaná v médiách.	Respondentke vadí, že sú opatrenia často protichodné, zmätočné, prehnané a nie vždy jej dávajú zmysel. Tiež jej vadí prehnane šíriaca sa panika, ktorá sa okolo celej situácie šíri. Niektoré opatrenia považuje za nepríjemné a obmedzujúce.	Respondentka sama úprimne priznala, že by sa na veci možno inak dívala, keby bola v kontakte s rizikovou skupinou, alebo keby mala napríklad niekoho blízkeho z rizikovej skupiny starších ľudí (napríklad chorú babičku a pod.) Jej známi, ktorí mali koronu, mali veľmi ľahký priebeh, a preto možno z celej situácie nemá taký strach ako iní ľudia.	Z rozhovoru som mala celkom dobrý pocit, respondentka na otázky otvorene reagovala a rozhovor pekne plynul. Vzhľadom k tomu, že som mala na viaceré veci podobný názor ako respondentka, tak som sa v rozhovore necítila nejako nepríjemne.	Respondentku poznám dlhé roky a je to moja dobrá kamarátka a napadlo mi, že by na jej vzťah k opatreniam mohla mať vplyv samotná jej osobnosť - respondentka nejako neprežíva politiku, či politické dianie a je pre ňu významná hodnota určitej vnútornej autonómie, a preto je možné, že má k opatreniam vlády benevolentnejší prístup, že sa na ne díva viac kriticky a opatrenia si občas trochu prispôsobuje, ako sa jej to hodí. Na druhú stranu ide o človeka zodpovedného, a preto si zas nerobí, čo sa jej zachce a potrebné minimum dodržiava, aby neohrozovala ostatných, hoci sama z korony strach nemá. Tiež nemá tendenciu podliehať panike a je vidno, že si v situácií zachováva chladnú hlavu, čo je možno práve ten dôvod, prečo nad vecami viac premýšľa, ako možno ľudia ktorí tejto panike podľahli, a preto viac vníma nedostatky a nezmyselnosť niektorých opatrení, čo má za následok, že sa s nimi úplne nestotožňuje. Nejde o človeka, ktorý by niečo robil, len preto, že sa mu to povie, ale je pre ňu dôležité veciam porozumieť a vidieť v nich zmysel a vzhľadom k veľkému zmätku a nejasnosti, ktoré okolo opatrení kolujú, jej tento prvok významne chýba, a preto opatrenia neberie tak vážne.	Je možné, že respondentkine argumenty a kritickejší náhľad voči celej situácii by mohli byť následkom nejakého obranného mechanizmy (napríklad racionalizácia či potlačenie), aby sa tak vyhla úzkosti, strachu, či iným nepríjemným pocitom, ktoré by sa pravdepodobne pojili s tým, keby respondentka vnímala koronu ako ohrozujúcejšiu a celej situácii by dala závažnejší význam. Sama respondentka vravela, že sa o situácii informuje len trochu, čo by tiež mohol byť následok nejakého obranného mechanizmu (napríklad potlačenie). Tiež je možné, že úsudok respondentky podlieha istému konfirmačnému skresleniu a keď už si o situácií zisťuje nejaké informácie, tak za relevantné považuje tie, ktoré ju utvrdzujú v jej presvedčení, že nejde o tak závažnú situáciu a netreba zbytočne panikáriť. Na druhú stranu je možné sa dotazovať, či rovnakým obranným mechanizmom nepodliehajú aj jedinci, ktorí opatrenia striktne dodržiavajú a či tiež nie sú až moc presvedčení o svojej pravde, či pravde politikov, ktorí opatrenia vydávajú, následkom konfirmačného skreslenia, nejakej heuristiky, či napríklad sublimácie. Je možné, že zo strachu začali k opatreniam
Ochrana klimatu - Řekl, že si myslí, že je to přehnané, když sem požádala, aby to nějak rozvedl, tak řekl, že ho nic k tomu nenapadá.	Řekl, že mu nevadí nic, že by klima rád chránil, ale že si myslí, že to hnutí je celkově zcestné. Už tady byla doba ledová a další. Nikde není prokázané, že oteplování, pokud nějaké vůbec je, zavinil člověk. Několikrát zdůraznil, že to nikdo neprokázal. Sice to tak může dle něj občas působit, ale už to tady všechno v minulosti bylo, jak oteplování, tak ochlazování. Když jsem chtěla, ať upřesní co myslí hnutím, tak řekl hnutí za ochranu klimatu a že si myslí, že tito lidé byli svým způsobem podvedeni, protože není prokázané, že se tak děje.	Muselo by se dle něj klima natolik změnit, že by se to nedalo vysvětlit nějakým precedensem z historie. Muselo by být oteplení nebo ochlazení strašně rapidní a během velmi krátké doby, aby ho to dovedlo přimět k podpoře. Velkou změnu teploty si představuje tak, že třeba během dvou let by tu byla strašná zima, začaly by se tu tvořit ledovce nebo naopak během tří let by tu nebyla žádná zima. Také rychlejší změny mezi ročními obdobími nebo by naopak by zima zcela vymizela – třeba podzim by přešel hned do jara.	Zpovídala jsem mého strýce, který je velice inteligentní člověk, architekt, měl červené diplomy atd. Ještě jsem se ho doptávala, kdy se poprvé dozvěděl o klimatu, a zda si vyhledává informace, které by potvrzovaly jeho názor nebo odkud vlastně čerpá informace. K tomu jen dodal, že poprvé o ochraně zaslechl asi před deseti lety v souvislosti s větrnými elektrárnami a že to je sice hezký myšlenka, ale pouze krátkodobá a že z nich nelze pokrýt vše, co je třeba. Dále, že informace si žádné nevyhledává a v podstatě čerpá z hodin historie/dějepisu, které měl na základní/střední škole. Také dodal, že nejvíce hlasití mu přijdou ti, kteří klima chrání, a že menšina utlačuje většinu. Přišlo mi to celé dost paradoxní, protože informací je tu potvrzených hodně a když se člověk zajímá, tak si je může docela snadno dohledat. Navíc bydlí na venkově, tak musí vidět, že třeba bývá větší sucho nebo menší úroda. Nejvíce mě asi zklamalo to, že si nedohledává informace, aby si ověřil to, co si myslí. Zároveň jsem však byla mile překvapená jeho údernou odpovědí, co by ho tedy přesvědčilo, aby kompletně otočil a dost to vypovídá ohledně lidské psychiky a to jak reagujeme na rizika. Tedy že na větší rizika,	Možná to, nakolik je strýc inteligentní ho jaksi utvrzuje v tom, že on má přece pravdu a nepotřebuje si nic dohledávat, aby podpořil/vyvrátil svůj názor na něco. Muselo by se dít něco opravdu mimořádného s teplotou, aby to i jeho přesvědčilo.	Vidím, že můj strýc nejspíš používá obranné mechanismy – nechce si přiznat, že by to mohl být problém, intelektualizaci – o klimatu mluví z historického hlediska a vysvětluje si, jak funguje a heuristiku – tedy snadno, rychle a účinně si utvořil svůj názor na klima.
Respondent vRespondent vyjmenoval konkrétní opatření, jež se jej osobně týkala - nošení roušek, zákaz vycházení po 9 hodině večerní, zavření obchodů v neděli. Sám vyjadřoval, že se tato opatření komplikují jeho normálního fungování.	Respondent se vymezil, že vyloženě necítí negativní odpor vůči opatřením. Sám by neřekl, že mu tato opatření vadí, nýbrž mu nedávají smysl. Staví se do pozice, že je „neřeší, nedává tomu energii“. Nezajímá ho od kdy do kdy nařízení platí. Nesouhlasí s plošnými nařízeními, jež vydává několik málo lidi a tím ovlivňují životy milionů dalších. Vnímá, že tato nařízení nejsou potřeba a že odepírají svobodnou volbu.	Označil, že není žádná varianta, aby on sám začal vládní nařízení podporovat. Respondent měl však návrh vize, co dělat, a byl přesvědčený, že je naplnitelná. Navrhoval přístup, kdy každý jednotlivec převezme zodpovědnost za své vlastní zdraví, zdali bude nemocný nebo ne, nehledě na opatření. Zastával názor, že tím, že lidé věnují mnoho energie a pozornosti těmto opatřením a (i nesouhlasu s tím), že posilují strach a samotné šíření. Mluvil o svém názoru, že to, jak moc lidé vědomě žijí, že ovlivňuje situace, do kterých se dostávají. Dle něj není potřeba žádných opatření státních ani individuálních. Pokud budou mít všichni lidé pevný ale dobrý záměr, nic se jim nestane a nemusí se bát. Jeho vizí je, aby členové vlády vystupovali: „Nebudeme tady šířit strach, buďte v klidu. Naslouchejte sami sobě, věřte síle své myšlenky.“ Přál by si, aby se šířilo, že jedinec může začít sám u sebe podporou své vnitřní síly, že není vydán napospas záchraně vládou.	Celkově celkem dobrý. S některými názory, např. na problematikou elektromobilů, jsem i souhlasila, na druhou stranu jsem měla trochu pocit marnosti, protože respondenta znám, a vím, že jeho názory se v průběhu času nemění a jen stoupá množství argumentů, které podporují jeho výklad světa spojeného s ochranou klimatu. Navíc mi nebylo příjemné, že respondent příliš neuznává svůj podíl na klimatické změně a řešit to podle něj mají "ti druzí".	Pokud bych se měla podívat mezi řádky, viděla bych jistotu a uklidnění. Zásadní pro mě byl dojem, že tímto postojem se staví do pozice vlastní nedotknutelnosti. Jelikož on sám vnímá, že žije vědomý život, jako by se jej tato situace netýkala. Přemýšlím nad tím, že v tom může být jistě útěcha a klid, žít ve vědomí, že nejsem ohrožen, nežiji v nejistotě. Zároveň jsem u něj viděla také chuť „zplnomocnit“ své okolí, národ, šířit svůj náhled. Uvažuji však nad tím, zdali jeho záměr je opravdu takto čistý, aby lidé otevřeli oči a měli se stejně dobře nebo zdali je to o tom, aby v těchto myšlenkách a postojích nebyl sám a žil ve světě podobně smýšlejících lidí.	Po přečtení literatury mi bližší připadá interpretace na základě freudovského pojetí. Jak bylo zmíněno v knize „V zájmu efektivního fungování odštěpujeme od svého vědomí nežádoucí myšlenky a pocity“. Uvažuji nad tím, zdali nastavení mého respondenta nemůže být obranným mechanismem ochraňujícím jej před neklidem a nepohodlím koronavirové nálady ve společnosti. Možným vysvětlením by mohla být celá řada těchto mechanismů. Intelektualizaci pozoruji v emočním odstupu a intelektuálním přístupu („Síla myšlenky funguje“) bez úvahy nad tím, zdali jeho chování nenošení roušky neovlivňuje jeho okolí a nemá tedy na aktuální situaci taky podíl. Přemístění bych viděla ve vyjádření nespokojenosti s vládními nařízeními samotnými, ale ne s tím, že je aktuálně pro něj nepříjemná situace. Potlačení by šlo nalezenout v nesledování zpráv či nechtění slyšet aktuální vývoj situace, jež by mu připomnělo, že aktuální situace opravdu není standardní. Nejsilněji však by šlo vidět popření – jelikož můj respondent trval na tom, že tato situace a restrikce jsou jen z důvodu smýšlení lidí, ale vyloženě jemu riziko nehrozí, tedy odmítá vidět a Ačkoliv je těžké z tak krátkého rozhovoru přesně analyzovat, jak respondent pracuje s informacemi a jaké jsou jeho obranné strategie, přesto jsem zde pozorovala několik nezralých obranných mechanismů, mezi nimi kromě racionalizace také výraznou intelektualizaci (nepřipuštění si vlastního podílu zodpovědnosti, emoční odstup) a svým způsobem také projekci (neuvědomování si vlastní materiálové spotřeby, ale naopak svalování viny na rozvojové země, Ameriku atd.). Z toho, že respondenta znám déle, se mi také zdá, že v práci s informacemi hledá ty, které potvrzují jeho předpoklady, čímž se podle textu Wintera a Kogera dopouští tzv. potvrzení předpojatosti (confirmation bias).
Ledovec, různé aktivistické skupiny, krásný dokument od Davida Attenborougha, to, co se děje ve společnosti – FFF atd.	Vadí mu, že je ochrana klimatu nesystematická, že je to spíše hra na ochranu klimatu, a především, že je často zneužívána vládnoucí elitou. Příkladem jsou pro něj radikální opatření v Evropě směřující k omezování emisí automobilů. Přitom emise dnešních dieslových motorů jsou podle něj dnes minimální oproti například nákladním lodím. Tyto legislativní kroky jsou podle něj líbivé pro lidi, ale zvyšují ceny výrobků, které zaplatíme my, koncoví spotřebitelé. A environmentální problémy se jen přesunou do rozvojových zemí - tam je potřeba směřovat naše úsilí.	Respondent tvrdil, že proti ochraně klimatu jako takové nic nenamítá, ale je potřeba ji realizovat tam, kde je to potřeba - tedy v rozvojových zemích. Tam je potřeba zvýšit vzdělanost, čímž podle něj klesne porodnost (a tím pádem populace) a s tím také celková materiálová spotřeba. Neustálá regulace bez toho, aniž by nás bylo míň, nám v dlouhodobém horizontu nepomůže. Namísto toho regulace u nás jsou nesmyslné a respondent se proto nechce této mašinérie účastnit. Doslova pak: "Tak dlouho se tu budeme piplat v různých serepetičkách, kvótách a regulacích, až nás zde zavalí masa lidí z jiných států a tím to všechno skončí – měli bychom se zaměřit na ně, na problém té masy. My jsme na tom dobře a moc se řešit nemusíme, na znečištění oceánů Češi moc nepřispívají, naučili jsme se třídit a možná i s tou spotřebou už na tom nejsme tak špatně, když to srovnáváme například s Američany."	Celkově celkem dobrý. S některými názory, např. na problematikou elektromobilů, jsem i souhlasila, na druhou stranu jsem měla trochu pocit marnosti, protože respondenta znám, a vím, že jeho názory se v průběhu času nemění a jen stoupá množství argumentů, které podporují jeho výklad světa spojeného s ochranou klimatu. Navíc mi nebylo příjemné, že respondent příliš neuznává svůj podíl na klimatické změně a řešit to podle něj mají "ti druzí".	Z projevu jsem cítila především neochotu přiznat si, že se klimatická změna a její příčiny týkají i respondenta samotného. Velmi silné zde bylo dělení na "my" a "oni", přičemž my za nic nemůžeme a naopak oni mohou za vše. Přišlo mi také, že některé respondentovy obraty indikují neochotu podporovat jakákoliv environmentálně příznivá řešení, protože podle něj buď nemají smysl nebo za nimi určitě musí stát nějaká vlivná lobby, což jsem vnímala trochu jako skrytý strach a zároveň obranu, že určitá omezení ovlivní i jeho pohodlí a život.	
Respondent popisoval opatření slovy jako: velký zmatek, nepřipravenost ze strany vlády, omezování svobody, nejasnost, řeší se už dlouhou dobu stále COVID, vysvětluje, že určitě onemocnění není tak nebezpečné.	Vadí mi nesmyslná pravidla, jelikož je to jen „blbá“ chřipka a lidé přece umírají také i kvůli jiným nemocím, což znamená, že se ve zdravotnictví řeší jen COVID. Navíc lidé přicházejí o práci, čímž také samotná ekonomika strádá. Nechápu také, proč mám nosit roušku na veřejných prostranstvích, když jsem sám nebo nemohu jít po deváté hodině ven. Také zprávy pořád hlásí, kolik lidí denně umřelo na COVID, což je diskutabilní. Respondent se také vyjadřoval k testování a vyprávěl mi příběhy, co se staly jeho známým, a tudíž tomu nevěří.	Byl bych ochotný přistoupit k opatřením, ale kdyby nám byla dána dříve a ne, že se ze dne na den stále mění. Tedy já je sám akceptuji, ale podle mého jsou zbytečné. Například nechápu, proč nemohou chodit děti nebo studenti do škol, když jsou nejméně ohrožené a proč já to mám dodržovat, když senioři, kteří jsou tedy ohrožení, to nedodržují. Asi nejvíce mi teda vadí, že se ta opatření stále mění…	Zeptala jsem se spolužáka ze střední, u kterého jsem viděla statusy na facebooku vůči opatřením a z toho jsem si vyvodila, že je vhodným kandidátem na rozhovor. Rozhovor jsem moc nerozvíjela, tudíž jsem se jen zeptala na otázky, a to bylo skoro všechno. Mé pocity byly vcelku rozpačité, možná z toho důvodu se samotný rozhovor nerozvíjel.	Respondent si stál velmi za svým názorem a pociťovala jsem, že by nebyl ochotný přijmout jiný názor, přinejmenším si jej vyslechnout. K opatřením se vyjadřuje negativně, ale na druhou stranu je akceptuje a asi v rámci možností dodržuje. Vycítila jsem také, že jakmile podle jeho názoru někdo nedodržuje opatření, tak je přeci nemusí dodržovat on sám.	Možná tedy, že respondent vyhledává informace, s kterými se sám ztotožňuje a také, že hledá spousty informací u lidí, kteří zastávají stejný názor, a ne u odborníků, kteří se danou problematikou zabývají. Jakmile se respondent vyjadřoval k testování, šlo z toho vyčíst, že využívá předchozích zkušeností, což může vést k ukvapeným rozhodnutím.

Hlavním slovem, ke kterému se respondent vracel, bylo masáž či spojení masáž lidí, dále také umělá masáž nebo mediální masáž. Především se mi tedy zdá, že respondentovi se vybaví to, že ochrana klimatu je něčím, co je všudypřítomné v médiích. Dalšími tématy, které si respondent hned s ochranou klimatu spojil, byla likvidace ekonomiky, elektrárny (země závislé na čisté energii jako Rakousku stejně dováží elektřinu od nás), lodě z Číny, elektrická auta (jejich provoz je reálně stejně škodlivý).	Respondentovi vyloženě vadí nadměrná medializace tématu a to, že podle něj nejsou mnohá opatření spojená s ochranou klimatu (redukcí emisí) opodstatněná a promyšlená, označuje je za výmysly. Každý si může dle něj zaplatit za jakoukoliv studii, která potvrdí cokoliv. Hlavní problém s opatřeními na ochranu má respondent v tom, že si způsobujeme jako Evropa (EU) obrovské hospodářské škody, ze kterých nakonec bude mít hlavně Čína a USA. Tedy ztratíme konkurenceschopnost, ale stejně to nic z hlediska klimatu nevyřeší, protože jsme příliš malí z globálního hlediska (Česko i Evropa). Dokud znečišťuje celý svět, naše opatření nemají smysl. Problém je i s uhlíkovou stoupou a celkovou ekologičností výroby u produktů dovážených z Číny či odjinud, v Evropě by se nevyrobily, ale klidně je dovezeme a tím jen znečištění přesuneme jinam. Auta s homologací EURO 7 budou náročnější na výrobu a budou obsahovat mnohem více plastů, ve výsledku tak bude výroba neekologičtější.	Respondent by byl ochoten přijmout opatření na ochranu klimatu, která by i měla vliv na naši ekonomiku, ale pouze za předpokladu, že by to udělal celý svět, nebo alespoň velcí hráči jako Čína či USA. Důležité je vypočítat životnost výrobku od začátku do konce (myšleno ve smyslu ekologické stopy). Pokud bychom to udělali, spousta tzv. ekologických výrobků by přestala dávat smysl. Respondent se staví proti solární energii (toxická výroba i likvidace), je ovšem zastáncem větrné energie. Nejsme ale tak technologicky vyspělí, abychom se dokázali z alternativních zdrojů dnes zabezpečit. Fosilní paliva jsou nenahraditelná. Evropa sama je příliš malá na to, aby mohla udávat směr globálně.	Respondent má největší strach z ekonomických důsledků (potažmo úpadku Evropy ve srovnání s Čínou a USA). Věří, že časem přijdou řešení, která problém klimatu vyřeší a budou mnohem lepší než ta, která máme dnes, takže celkově neklesne naše životní úroveň a nebudeme muset měnit náš životní styl. Respondent by chtěl Evropu jako lídra ve světové ekonomice.	Respondent se na problematiku dívá především ekonomickou optikou, tzn. důležité je udržet si životní úroveň a konkurenceschopnost v rámci světa. Je mu jedno, co bude za 300 let. Souhlasí s názorem, že na ekologii se nejdříve musíme vydělat (Václav Klaus). Klimatickou hrozbu do jisté míry uznává, ale více se bojí ekonomických dopadů případných tvrdých ekologických opatření. Vidí mnoho tzv. zelených výrobků jako ve skutečnosti ještě horší, než běžné výrobky (například elektroauta vs spalovací motory, uznává ovšem třeba vodíková auta).	Zdálo se mně, že respondent nereagoval (dvakrát) na myšlenku, že bychom mohli i snížit svou životní úroveň. Těžko říci, jestli může jít o potlačení toho, že by se náš život mohl zásadně změnit s klimatickou změnou, tedy že nebude možné myslet jen v intencích dnešní ekonomiky a životní úrovně. Odvolával se ke známým environmentálně kontroverzním případům jako velké tankery, elektromobily, solární panely. Tedy na konkrétní technicky sporné kauzy, kterými jakoby vyvrací oprávněnost ekologických opatření jako celku. V kontextu klimatické změny může jít o zkratku, či případně o v podstatě irelevantní tvrzení, protože pokud bychom měli hledat okamžité řešení, tak technologická spornost některých opatření toto nevyvrací.
Propaganda. Myslím si, že spousta věcí spojených s ochranou klimatu je mediální masáž lidí, ale spousta lidí se k tomu přidá , protože je to moderní, ale vlastně tomu nerozumí. Uvedu na příkladu: Třeba takové zavírání uhelných dolů. Spousta lidí řekne - musíme energii jenom ze soláru nebo z větrných elektráren, ale už je nenapadne, že z hlediska bezpečnosti státu bychom měli mít nějakou pojistku pro energetickou nezávislost. Takže, když je zrušíme, budeme plně závislý na energetických dodávkách ze zahraničí a to nemusí být úplně výhodné.	Eh, asi to, že se to neřeší v celém kontextu a že se to neřeší globálně. Vlastně mi nevadí ochrana klimatu, ale ten způsob, jakým se to dělá, asi mi i vadí to, že ta informovanost pro širokou veřejnost je malá. Málo se mluví příčinách a důsledcích. Neuvádí se to v celém kontextu.	Aby se změnil přístup naší vlády a asi celkově světové vedení.	Dávalo mi to smysl. Chápala jsem ji. Bylo mi smutno. Zároveň mi jsem měla pocit, že neříká vše.	Cítila jsem znechucení, pocit marnosti. Zároveň trochu snahu přenést odpovědnost na vedoucí představitele. Během rozhovoru si respondentka nově pojmenovala objekt negativních reakcí, což poukazuje na schopnost kriticky se zamýšlet. Respondentka podmiňuje podporu ochrany klimatu politickou změnou. Pravděpodobně tak i svoji podporu tématu svazuje s politickou podporou, která je pro ni spjata e efektivnějším ochranou klimatu. Ochrana klimatu se totiž musí provádět na globální úrovně, pak postrádá smysl. Téma se snaží kvůli řečeným důvodů vytěsnit.	Mám za to, že respondetka používá dvě z popsaných obran a to intelektualizaci. Používá odbornější jazyk. Odpovědi logicky formuluje. Lehce tam cítím, i snahu o emoční odstup. Osobní odpovědnost vůbec nezaznívá. Zároveň by mohlo jít i o racionalizaci, ale nemyslím, že bych to měla soudit.
Respondent: Mostecko, 65 let, 40 let pracoval jako horník. Naše planeta má určité cykly, i když samozřejmě k tomu přispíváme. Lidstvo je závislé na fosilních palivech. EU stanovuje limity, aby za deset-dvacet let ta paliva už nebyla Němci, Evropa prohlašují, že jsou uhlíkově neutrální. Co to znamená? 100 kilo COčka mi udělá jeden strom. Takže budeme to dělat pořád stejně a vysadíme k tomu milion stromů a jsme jakoby uhlíkově neutrální. Elektroauta je plácání. Firmy je vyrábějí, jen aby naplnily kvóty, které jim stanovuje EU. Nikdy se neprodají, takže jsou zátěží naší planety. Obnovitelná energie nás nezachrání. Jak se budou (solární panely) likvidovat? Je to horší na likvidaci než dieselové motory.	Planetu oteplují populace a nadměrná spotřeba. Je nás miliardy, takže Greenpeace určitě nebude chodit a ty lidi střílet. Je potřeba změnit chování a myšlení. Je potřeba spíše zefektivnit využití fosilních paliv, nikoliv se jich vzdát. Například naučit se využívat zbytkové teplo. Je potřeba upravit uhelné elektrárny tak, aby se dostaly do norem, nikoliv je zakázat. Mělo by se uvažovat trochu rozumně, protože se nemůžeme vrátit nazpátek do jeskyň. Co se tyče spotřeby energie, tak jsme (ČR) na hranici. Kde budeme brát energii, abychom pokryli naši spotřebu, pokud se ty elektrárny uzavřou? (Protestující) byli tady u nás. Pověsili se na mašinu. Když potom bavíte s těma klukama, když vám řeknou, co za to dostanou, kolik peněz za každý den protestu. Jsou to lobbistické skupiny, které ty mladé lidi opravdu blázní. (??) Je potřeba jít jinou cestou, ne těma protestama. Nevede to nikam, jen naštve ostatní lidi střední vrstvu, což jsou jejich tátové a mamy. Je potřeba vytěžit a pak udělat tak, aby to bylo lepší. Využít a vrátit v lepším stavu – takhle bychom se měli chovat k přírodě.	Ukázalo se, že nebyl úplně proti ochraně klimatu, jen proti některým aspektům environmentální politiky a protestů.	Byl jsem rád, že jsem našel natolik rozpovídaného respondenta, i když bylo těžké ten rozhovor řídit, protože chtěl spíš vyslovit vlastní názory než přímo reagovat na otázky. Bylo to pro mě hodně zajímavé a přínosné, protože jsem se mohl dozvědět, jak lidé mohou o této problematice přemýšlet jinak.	Ochrana přírody a klimatu určitě má pro respondenta hodnotu. Souhlasí s tím, že ten problém je potřeba řešit. Odpovědi obsahují některé rozpory ale celkově je respondent skeptický k environmentálním technologiím a nemyslí si, že mohou být efektivní náhradou těch stávajících. Proto je kritický k jakýmkoliv změnám ve stávajícím systému. Myslí si, že všechno by mělo zůstat stejné, jenom musíme zlepšit to, co máme. Pozoruji v tom propojení technologického optimismu s určitou technologickou skepsí. Vidí nebezpečí v radikálních technologických inovacích ale malé technologické zlepšení považuje za nesmírně efektivní. Klimatické protesty jsou podle něho výsledek manipulace mladých. Jsou pro něho projev konfrontace, nikoliv vyjádření určitého poselství. Vidí v tom nebezpečí.	Názory respondenta mohly vzniknout kvůli působení některých psychologických mechanismů. Negativní postoj respondenta k protestujícím může být vyvolán heuristikou reprezentativností. Má totiž představu o všech eko aktivistech jako o zmanipulovaných, radikálně naladěných, vymezujících se vůči ostatní společnosti lidech. Také v tom pozoruji intelektualizaci, mluví o abstraktních změnách (například změna myšlení) a zároveň popírá nutnost konkrétních změn, které se týkají přímo Česka (například zavření Počerad). Vidím v tom i přemístění. Volí pohodlnější cestu, a to zefektivnění stávajících elektráren, nikoliv radikální reformu energetického systému. Také mi četba ukázala, že moje interpretace odpovědí může být ovlivněná mými předsudky a zkušenostmi i informacemi, kterými disponuji.
...opatrenia proti koronaviru?" ,,PRUDA a č*ráctví." ,,Něco negativního, něco, z čeho nebudu nadšená. Zároveň, pokud je to opodstatněný, chápu to."	...opatreniach proti koronaviru?" ,,Omezují moji svobodu. Pokud nevidím žádný reálný dúvod, proč jsou opatření dány v platnost, tak je to špatný." Ako hlavný problém vidí nedostatok dát k opatreniam a ich nezmyselnosť - nechápe prečo nemôžu byť informácie podané jasne, aby si ich človek mohol prebrať a pochopiť a vedieť, prečo sa čo deje. + teda aj matematické modely, podľa ktorých sa postupuje – inak podľa nej nemôžu občania vláde a opatreniam dôverovať.	...opatrenia proti koronaviru?" ,,Lidi, kteří opatření vydávají, budou způsobilý lidé, kteří nechodí potajmu do restaurace a nedělají populistický, rychlý, unáhlené rozhodnutí." ,,Data, ze kterých vláda vychází budou zveřejneny a pravidla odůvodněny." ,,Strategii."	pocit veľkej spolupatričnosti. Musím priznať, že v niektorých názoroch sa s ňou stotožňujem – hlavne čo sa týka nedostatočnej informovanosti o jednotlivých krokoch vlády...vlastne celé (ne)zvládnutie situácie z ich strany.	Ivana existenciu vírusu nespochybňuje, ale je v opozícii voči vláde. Dôvodom sú vládne chybné rozhodnutia, premiérov výsmech voči očakávanej druhej vlne (tým pádom aj nulové opatrenia počas leta) vs. súčasné prísne reštrikcie. Cíti sa absolútne neinformovaná zo strany vlády o modeloch a hlavne dátach, na základe ktorých vykonávajú tak zásadné opatrenia ktorými prichádzajú ľudia o živobytie. Vadí jej neinformovanosť o ďalších budúcich krokoch – ohľadom vakcinácie apod. Teda nie sú schopní poskytovať informácie o ich krokoch jasne a v predstihu ani prijať zodpovednosť za súčasnú situáciu. Vyvoláva v nej hnev fakt, že predstavitelia nie sú schopní dodržať to, čo sami pritom vyžadujú (prípad s Prymulom v reštaurácii bez rúška). Pri premiérových slovách ,,teď se musíme semknout" cíti viac znechutenie než spolupatričnosť, a nepáči sa jej motivácia strašenia ľudí. Verí, že mladí ľudia by nemali byť obmedzovaní, pretože koronavírusová nákaza u nich prebieha hladko a verí na premorenie spoločnosti (s podporou karanténnych opatrení voči vyššej vekovej skupine). Má pocit, že okolo celej situácie je príliš veľká mediálna masáž. Nevidí COVID ako niečo, čo by vyslovene ,,zabíjalo ľudí" (cit.). Považuje to v princípe za niečo prirodzené (vývin vírusu). Ivanine odpovede vnímam tak, že je jednoducho unavená z nejasných Nedůvěra ke schopnosti státu řešit krizi. Velký pocit důvěry sám ve své pochopení situace.	Myslím si, že v náročnosti celej situácie ohľadom COVIDU dochádza napr. k intelektualizaci (má k situácii vytvorený emočný odstup), no určite aj potlačeniu aj vytesňovaniu.
Spousta zbytečných restrikcí – "jako třeba zákaz chození ven po deváté, když vlastně člověk stejně nemá kam jít. Tak proč mi ještě zakazují chodit ven?" Když stejně nemá kam jít? Takže je to vlastně naprosto zbytečný zakázání… Respondent potom vyjmenovává další restrikce, které považuje za zbytečné. Poté mluví o rouškách jako symbolech pandemie, přitom dodává, že i přesto, že připouští jejich účinnost proti šíření koronaviru, tak často nejsou správně používány a účinnost se snižuje.	Respondent při odpovídání na první otázku začal odpovídat rovnou i na otázku druhou. K tomu, co mu vadí, přidal také zavírání obchodů v neděli – potkávání se lidí to pozitivně neovlivní. Omezení úředních hodin – argumentace tím, že lidé si záležitosti na úřadech vyřídit musí a proto omezení úředních hodin naopak zvýší koncentraci lidí. Respondent shrnuje, že mu na těchto opatřeních primárně vadí to, že některé jsou zbytečné (obchody v neděli, zákaz nočního vycházení, zákaz pití na veřejnosti – „proč vadí, když si sám dám pivo venku“?...) a některé dokonce kontraproduktivní (omezení úřadů), nebo „některé opatření škodí naší společnosti jako takový(, jako třeba zákaz chození do školy … primárně první a druhé třídy… protože když se děcko učí psát a počítat, tak to se nenaučí po internetu…spousta rodičů pořádně neumí psát ani ted, tak jak to maj učit ty děcka?“) - Ještě doplnění k otázce co vadí - "No zavření hospod mi vadí, ale to mě vlastně moc nesere, protože to má alespon nějaký odůvodnění, takže to dokážu pochopit, ale spousta zákazů vlastně odůvodnění podle mě nemá...Komu tím ublížím, když budu sedět v parku na zemi sám	Respondent po zamyšlení řekl, že asi pokud by někdo z jeho blízkých zemřel na koronavirus, nebo pokud by virus měl větší smrtnost.Pokud by virus byl hodně smrtelný, tak by měl asi spíš větší pochopení i pro opatření, které podle něj úplně nemají význam a nedělají rozdíl. - Na závěr ještě R. povídal o nesmyslnosti otevření velkých řetězců versus zavřené maloobchody.	Bohužel jsem si asi nevybrala asi úplně ideálního respondenta, jelikož s respondentem vlastně sdílím dost podobná hodnotová stanoviska, takže interpretace bude velice těžká, ne-li nulová.		Bohužel asi momentálně ne. Po prvním přečtení článku jsem s interpretací nepokročila, rozhovor se mi povedlo udělat až dnes večer, ale určitě se nad tím ještě zamyslím do čtvrečního semináře.